

NN 12/2017 (8.2.2017.), Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Plana korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016. godine

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

298

Na temelju članka 100. stavka 2. Zakona o zaštiti zraka (»Narodne novine«, br. 130/11 i 47/14) i članka 31. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 150/11, 119/14 i 93/16), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 2. veljače 2017. godine donijela

ODLUKU

O DONOŠENJU IZMJENA I DOPUNA PLANA KORIŠTENJA FINACIJSKIH SREDSTAVA DOBIVENIH OD PRODAJE EMISIJSKIH JEDINICA PUTEM DRAŽBI U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE OD 2014. DO 2016. GODINE

I.

Donose se Izmjene i dopune Plana korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016. godine (»Narodne novine«, broj 140/14) (u daljnjem tekstu: Izmjene i dopune Plana).

Tekst Izmjena i dopuna Plana iz stavka 1. ove točke sastavni je dio ove Odluke.

II.

Zadužuju se Ministarstvo zaštite okoliša i energetike i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za provedbu Izmjena i dopuna Plana.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/16-04/373

Urbroj: 50301-25/12-17-4

Zagreb, 2. veljače 2017.

Predsjednik

mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

IZMJENE I DOPUNE PLANA KORIŠTENJA FINACIJSKIH SREDSTAVA DOBIVENIH OD PRODAJE EMISIJSKIH JEDINICA PUTEM DRAŽBI U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE OD 2014. DO 2016. GODINE

U Planu korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016. godine, u Popisu kratica, kratica: »MZOIP Ministarstvo zaštite okoliša i prirode« zamjenjuje se kraticom: »MZOE Ministarstvo zaštite okoliša i energetike«, a kratica: »MINGO Ministarstvo gospodarstva« briše se.

U Sažetku u stavku 9. broj: »688.000.000« zamjenjuje se brojem: »726.000.000«.

U stavku 10. riječ: »osam« zamjenjuje se riječju: »pet«.

Stavak 15. mijenja se i glasi:

»Temeljem provedenih analiza, predlaže se financiranje četiri mjere korištenja obnovljivih izvora energije. Preporučuje se da ukupna predviđena sredstva iznose 24.000.000 HRK za tri godine (2014. – 2016. godina), odnosno prosječno godišnje 8.000.000 HRK. Predložene mjere su:

- OI-1: Poticanje primjene autonomnih fotonaponskih sustava

Poticanje primjene obnovljivih izvora energije u proizvodnji električne energije se već ostvaruje kroz sustav poticajnih cijena pa se predlaže poticanje autonomnih fotonaponskih sustava koji nisu spojeni na elektroenergetsku mrežu i koji ne ostvaruju poticajnu cijenu za proizvedenu električnu energiju. Cilj je osigurati zamjenu postojećih dizelskih agregata s autonomnim fotonaponskim sustavima posebice u zaštićenim područjima, elektrifikaciju kućanstava bez priključka na elektroenergetsku mrežu te potaknuti primjenu fotonaponskih sustava i ostalih korisnika za pokrivanje vlastitih potreba.

- **OI-2: Poticanje primjene Sunčevih toplinskih kolektora**

U sklopu programa sufinanciranja korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima, bile su uključene tehnologije za proizvodnju toplinske/rashladne energije i to uglavnom Sunčevi toplinski sustavi, ali i kotlovi na biomasu i dizalica topline. Predlaže se dodatno sufinanciranje investicijskih troškova i ugradnje Sunčevih toplinskih sustava za tri područja: kućanstva (obiteljske kuće i višestambene zgrade), uslužni sektori i industrija.

- **OI-3: Poticanje primjene kotlova na krutu biomasu**

Predlaže se dodatno sufinanciranje investicijskih troškova i ugradnje kotlova na krutu biomasu za tri područja: kućanstva (obiteljske kuće), uslužni sektori i industrija.

- **OI-4: Poticanje primjene dizalica topline**

Predlaže se dodatno sufinanciranje investicijskih troškova i ugradnje dizalica topline, za pasivne i niskoenergetske kuće/zgrade (kućanstva i uslužni sektor).«.

Stavak 18. mijenja se i glasi:

»Zaključno, predlaže se raspodjela sredstava od 622.000.000 HRK za tri godine (2014. – 2016. godina) po mjerama povećanja energetske učinkovitosti:

- **EU-1: Uvođenje sustava individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije »znam koliko trošim«**

Ova mjera se uklapa u naznačene prioritete (povećanje energetske učinkovitosti u sektoru zgradarstva) i ima dobar pokazatelj uložених sredstava Fonda i smanjenja emisije CO₂ 355 HRK/tCO₂.

- **EU-2: Poticanje integralne obnove višestambenih zgrada**

- **EU-3: Energetsko označavanje kućanskih uređaja i energetski standardi**

Ova mjera se izričito navodi u 3. NAPEnU-u za financiranje iz sredstava prikupljenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi.

- **EU-4: Energetska obnova obiteljskih kuća**

Povećanje energetske učinkovitosti u sektoru zgradarstvo i ima najbolji pokazatelj uložених sredstava Fonda i smanjenja emisije CO₂ 212 HRK/tCO₂.

- **EU-5: Program energetske obnove zgrada javnog sektora**

Ukupno ostvareni učinci sredstava prikupljenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi i ušteda energije iznose oko 200 HRK/GJ. Potrebno je napomenuti kako mjera Poticanja integralne obnove višestambenih zgrada ima značajno bolji pokazatelj potrebne investicije Fonda i smanjenja emisije CO₂.

- **EU-6: Mreža industrijske energetske efikasnosti (MIEE)**

U 3. NAPEnU-u sredstva za provedbu ove ključne mjere iz sektora industrije nisu procijenjena te je napravljena ekspertna procjena. Još jednom se napominje kako je ključno financijski poduprijeti rad mreže zbog budućeg plasmana sredstava u industrijski sektor.«.

Stavak 21. mijenja se i glasi:

»S obzirom na definirane ciljeve, razmotrene su aktivnosti u sektoru prometa te se predlaže alokacija u iznosu od 53.000.000 HRK u razdoblju od 2014. do 2016. godine. Planom provođenja mjera definirane su sljedeće prioritete mjere za smanjivanje emisija iz prometa:

- **PR-1: Uspostava sustava izobrazbe vozača cestovnih vozila za eko vožnju**

Uspostavom izobrazbe vozača cestovnih vozila za eko vožnju postigla bi se maksimalna razina osviještenosti svih građana i vozača u Republici Hrvatskoj o prednostima ovoga modernog, inteligentnog i ekološki prihvatljivog stila vožnje, kroz aktivno provođenje izobrazbe eko vožnje među vozačima.

- **PR-2: Financijski poticaji za energetski učinkovita i ekološki prihvatljiva vozila**

Ovom mjerom se objedinjuju financijski poticaji za energetski učinkovita PR-2 (vozila koja kao gorivo koriste SPP ili UPP) i ekološki prihvatljiva vozila PR-3 (električna i hibridna vozila) u skladu s usvojenim 3. NAPEnU (mjera T.6 Financijski poticaji za energetski učinkovita vozila).

Prema analizama brojnih međunarodno priznatih institucija i konzultantskih kuća, budućnost vozila sa sustavima SPP, koja pružaju i omogućavaju dodatna smanjenja emisije CO₂ u odnosu na vozila koja koriste konvencionalna goriva je neupitna. Za ostvarivanje definiranih ciljeva bit će potrebne značajne intervencije od strane automobilske industrije,

nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti kako bi se stimulirala potražnja za SPP vozilima.

Električna vozila su znatno učinkovitija sa stajališta potrošnje primarne energije i gotovo neutralna sa stajališta emisije CO₂ ako se pri punjenju koristi električna energija dobivena iz obnovljivih izvora energije. S ciljem poticanja većeg tržišnog udjela električnih i hibridnih vozila predlaže se uvođenje poticajnih naknada, odnosno subvencija kupcima hibridnih i električnih vozila kroz dodjelu nepovratnih sredstava.

- PR-3: Razvoj infrastrukture za vozila na alternativni pogon

Cilj ove mjere je olakšati prihvaćanje alternativnih goriva od strane korisnika/potrošača jačanjem infrastrukture za distribuciju alternativnih goriva i provedbom zajedničkih tehničkih specifikacija za ovu infrastrukturu.

- PR-4: Promicanje integriranog prometa

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (MPPI) treba uz suradnju s tehničkim konzultantima izraditi prijedloge optimalnih rješenja na temu integriranog prometa. Fond, zatim treba raspisati natječaje za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: JLP(R)S) kojima će potaknuti gradove da uvedu optimalne sheme odvijanja prometa.

- PR-5: Uvođenje napredne regulacije križanja opremljenih inteligentnom prometnom signalizacijom

Cilj ove mjere je definiranje sheme i dinamike uvođenja inteligentne prometne signalizacije u pojedinim gradovima i naseljima Republike Hrvatske te time postići naprednu regulaciju križanja, odnosno ostvariti smanjenje potrošnje primarne energije i povećanje energetske učinkovitosti prometnog sektora.

- PR-6: Intermodalni prijevoz tereta

Cilj ove mjere je poticanje prijevoznika u cestovnom prometu na korištenje ekološki prihvatljivijeg i ekonomski isplativijeg oblika prijevoza.

- PR-7: Ograničenje brzine

Ova mjera odnosi se na uvođenje strožeg poštivanja ograničenja na maksimalnu brzinu kretanja na autocestama.

- PR-8: Poticanje proizvodnje i korištenje biogoriva u prijevozu

Ova mjera ima za cilj poticanje povećanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu sukladno Nacionalnom akcijskom planu poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje 2011. do 2020. godine.«.

Stavci 24., 25. i 26. brišu se.

Dosadašnji stavci 27. do 33. postaju stavci 24. do 30.

Dosadašnji stavak 27. koji postaje stavak 24. mijenja se i glasi:

»Sektor gospodarenja otpadom je vrlo specifičan i mjere koje se poduzimaju u ovom području imaju višestruke koristi koje nadilaze samu problematiku emisija stakleničkih plinova. Mjere, preuzete iz spomenutih, službenih dokumenata Republike Hrvatske, općenitijeg su karaktera i obuhvaćaju zapravo niz podmjera/aktivnosti. Od ukupno 8 prepoznatih mjera, za financiranje u razmatranom razdoblju predlažu se 4 mjere koje prate red prvenstva gospodarenja otpadom s fokusom na podsektor odlaganja otpada koji najviše doprinosi emisiji stakleničkih plinova (unutar analiziranog sektora). Predložene prioritetne moguće mjere, za koje je predložena alokacija financijskih sredstava od ukupno 23.000.000 HRK u razdoblju od 2014. – 2016. godine, su:

- OT-1: Izbjegavanje nastajanja i smanjenje količine komunalnog otpada

Izbjegavanje nastajanja komunalnog otpada je glavno načelo gospodarenja otpadom. Ova mjera se treba postići čistijom proizvodnjom, odgojem i obrazovanjem, ekonomskim instrumentima, primjenom propisa vezanih uz okolišnu dozvolu i ulaganjem u suvremene tehnologije, a namijenjena je industrijskim postrojenjima, kućanstvima i JLP(R)S.

- OT-2: Povećanje količine odvojeno skupljenog i recikliranog komunalnog otpada

Mjera dakle podrazumijeva sve aktivnosti koje dovode do povećane količine odvojeno skupljenog i recikliranog komunalnog otpada budući sadašnje stanje u sektoru gospodarenja otpadom po tom pitanju nije zadovoljavajuće. Pritom je vrlo važno uvažiti cijeli lanac, dakle povećavati odvojeno sakupljanje otpada i paralelno omogućavati materijalnu uporabu tog otpada. Mjera je namijenjena komunalnim poduzećima, kućanstvima i JLP(R)S.

- OT-3: Smanjenje količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada

Odlaganje otpada, a posebno odlaganje biorazgradivog komunalnog otpada najviše doprinosi emisiji metana gledajući cjelokupni sektor gospodarenja otpadom. Prema raspoloživim podacima, Republika Hrvatska nije ispunila cilj u pogledu odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada za 2013. godinu. Mjera podrazumijeva primjenu svih aktivnosti koje doprinose smanjenju odloženog biorazgradivog komunalnog otpada, uvažavajući pritom cjelokupni lanac od odvojenog sakupljanja do uporabe.

- OT-4: Odvojeno sakupljanje i zbrinjavanje otpada iz poljoprivredne djelatnosti

Poljoprivredna proizvodnja je širok pojam koji obuhvaća različite oblike uzgoja životinjskih i biljnih vrsta te ukazuje na razne utjecaje proizvođača na okoliš u kojem se proizvodnja odvija. Ova mjera obuhvaća odvojeno sakupljanje kako bi se smanjila proizvodnja otpada iz poljoprivredne proizvodnje te obradio otpad za proizvodnju komposta, potakle JLP(R)S da na poseban način, u regionalnim prihvatilištima, prihvaćaju otpad poljoprivredne proizvodnje te osigura mogućnost zbrinjavanja otpada iz poljoprivredne proizvodnje na poljoprivrednim gospodarstvima ili u okviru prehrambeno – prerađivačkih industrijskih postrojenja u kompost.«.

U dosadašnjem stavku 29. koji postaje stavak 26. rečenica: »Očekuje se da će Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj s Akcijskim planom biti pripremljena i usvojena do konca 2016. godine, a da će se s provedbom prioriternih mjera prilagodbe klimatskim promjenama, definiranih u okviru Akcijskog plana, krenuti od 2017. godine.« zamjenjuje se rečenicom: »Očekuje se da će Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj s Akcijskim planom biti pripremljena i usvojena do konca 2017. godine, a da će se s provedbom prioriternih mjera prilagodbe klimatskim promjenama, definiranih u okviru Akcijskog plana, krenuti od 2018. godine.«.

U dosadašnjem stavku 30. koji postaje stavak 27. broj: »45.000.000« zamjenjuje se brojem: »4.000.000«, iza riječi: »prijedlog« dodaje se riječ: »mogućih«, a u podstavku 20. kraticice: »MZOIP« i »AZO« zamjenjuju se kraticama: »MZOE« i »HAOP«.

Dosadašnji stavak 31. koji postaje stavak 28. mijenja se i glasi:

»Određene aktivnosti odnosno mjere za koje se procijeni da mogu ispuniti kriterije znanstvenih i stručno utemeljenih istraživanja (temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja) provodit će se kroz pravnu i institucionalnu infrastrukturu područja znanosti i istraživanja (Hrvatska zaklada za znanost, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, Poslovno-inovacijska agencija Republike Hrvatske) koja je u nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja. U studenome 2015. godine Vlada Republike Hrvatske je usvojila Program poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena za razdoblje od 2015. do 2016. godine. Radi se o prvom u nizu planiranih programa financiranja istraživanja i razvoja u području klimatskih promjena iz prihoda od prodaje emisijskih jedinica ovoga Plana. Njime se želi uvesti dobra praksa povezivanja politike smanjivanja emisija CO₂ s razvojem 'zelenih' tehnologija. Program je pripremio MZOE u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, dok je za provedbu natječaja zadužena Hrvatska zaklada za znanost uz podršku Fonda. Predviđa se da će se sredstva početi povlačiti u 2017. godini, dakle, financiranje i alokacija sredstava će biti obuhvaćena Planom za iduće trogodišnje razdoblje 2017. do 2019. godine. Ostale aktivnosti, odnosno mjere provodit će se kao stručna podrška (studije, analitičke podloge i sl.) kroz Fond kao provedbeno tijelo sukladno propisima Fonda za dodjelu financijskih sredstava. Sredstva se mogu koristiti i za nužno sufinanciranje nacionalne komponente u sklopu prihvaćenih EU projekata (LIFE, HORIZON 2020 i drugo), ali uz uvjet da je tematski obuhvat projekta u skladu s prioritetima odnosno aktivnostima navedenim u ovom Planu.«.

Dosadašnji stavci 32. i 33. koji postaju stavci 29. i 30. brišu se.

U Poglavlju 3. Izračun prihoda od prodaje emisijskih jedinica putem dražbe, točki 3.2. Procjena količine emisijskih jedinica za prodaju na dražbi za Republiku Hrvatsku, iza tablice 3.1. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»Dio sredstava prikupljenih na primarnim dražbama uplaćuje se u državni proračun Republike Hrvatske za pokrivanje troškova administriranja sustava. Za cijelo treće razdoblje trgovanja odvaja se 5% prikupljenih sredstava, s izuzetkom 2014. i 2015. godine kada se odvaja 15% sredstava. Preostala sredstava uplaćuju se na poseban račun Fonda i namjenski koriste, za što se ukupno očekuje oko 726.000.000 HRK.«.

Točka 3.3. Proračun očekivanih prihoda od prodaje emisijskih jedinica u razdoblju 2014. – 2016. godine briše se.

U Poglavlju 4. Alokacija sredstava, točki 4.1. Korištenje obnovljivih izvora energije, podnaslovu 4.1.3. Mjere korištenja obnovljivih izvora energije, u stavku 6. rečenica: »Također je potrebno istaknuti da je 2014. donesena Uredba o prestanku važenja Uredbe o minimalnom udjelu električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije čija se proizvodnja potiče («Narodne novine», broj 16/2014).« briše se.

U podnaslovu 4.1.4. Postojeći sustavi poticanja korištenja obnovljivih izvora energije, stavku 1. iza riječi: »14 godina.« dodaje se rečenica koja glasi: »Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji («Narodne novine», broj 100/15) stupio je na snagu 1. siječnja 2016. godine. Iz istoga proizlazi obveza donošenja Pravilnika o korištenju obnovljivih izvora energije, Uredbe o kvotama za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije te Uredbe o naknadama za obnovljive izvore energije. Uvodi se novi sustav poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije preko tržišnih premija koji će biti troškovno učinkovitiji sustav. U planu je i izrada Programa poticanja proizvodnje iz obnovljivih izvora energije sukladno novim Smjernicama Europske komisije koje su stupile na snagu 1. srpnja 2014. godine.«.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3., 4., 5. i 6. postaju stavci 2., 3., 4. i 5.